

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ вносить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділі і ру-
ських свят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация
„Буковини“ находить ся в
Чернівцях (ул. Петровича
ч. 2.)

Оголошення приймає ся за
оплатою 6 кр. від стрічки;
а в „Надісланім“ по 10 кр.
від стрічки.

БУКОВИНА

Рада державна.

Дня 1-го жовтня почала віденська рада державна свої наради. Німецькі газети у Відні прийняли отворене остатної сесії похоронними співвами; але ледви отворено сесію, рада державна зараз показала свою живенну силу і охоту до роботи.

На першій засіданню поставлено зараз нагле внесене в справі відносин в Чехії (чеські Соколи устроювали собі сходина і походи в німецьких сторонах) і інтерпеляцію в справі віча католиків в Сольного-роді, де радили між иньшим о конфесійних школах і о єввітекій власти папи.

Перед тим ще предложив міністер фінансів Білинський бюджет і подав пояснене (експозе), котрого ціла палата слухала з великою увагою. В справі австрійско-угорської угоди сказав міністер, що наші комісії угодові заступали дуже ревню інтереси Австрії, хоч до угоди ще не прийшло. Відтак просив міністер палату послів, аби зараз почала нараду над бюджетом, щоби его можна ще на сій сесії зовсім ухвалити. Єсть надія, що до провізорній палата не допустить, щоби будучий парламент мав зовсім свободну руку, хоч знати в парламенті змаганя і до того, щоби ухваленню бюджету ставити як найбільші трудности.

По докладі мін. Білинського ціле засіданне виповнило ся інтерпеляцією д-ра Пергельта і товаришів, чому дозволено Чехам спиняти розвій Німців в Чехії. Сею інтерпеляцією хотіли Німці спонукати правительство, аби зазначило своє становище. Президент міністрів граф Бадені дав зараз на се відповідь і то таку, що коли-б німецькі і чеські послы хотіли числитися з законами, то не могли би були відповісти инакше. Гр. К. Бадені заявив, що ему так німецький як і чеський нарід однаково цінні і однаково заслугоючи на рівноправність. До рішеня чесько-німецьких відносин він возьме ся, скоро лиш до того призбирають ся відповідні материяли. Поки-що не може зборонити ані Німцям ані Чехам відвідувати посполу свої міста і переселявати ся. Адміністрация державна аж тоді могла би ужити своєї власти, коли би такі походи в охрестність другого народу мали вигляд демонстрації і була обава яких небезпечних стріч. Але в тім випадку була би се не політична справа, лише адміністраційна, а правительство вже буде дбати, аби в краю був спокій і порядок. Коли не бажають собі мешканці Чехії виїмкового стану у себе, то правительство не може инакше, лише в згаданій спосіб полагоджувати спори. Самі інтерпелянти і бесідник Пергельт не придумали би иньшого способу.

Відтак зручно обернув гр. Бадені справу і спитав, що на то сказали би послы, як би він їх заінтерпелював, що они зробили для полагодження національних непорозумінь в Чехії або що думають робити? Адже за порядок в краю відповідають они так само, як правительство. Бо справді, провідники народні повинні також полагоджувати спори і жадаючи уваги від правительства, уважати також на правительство. Адміністрация краю не може справді уживати иньшого способу, як лиш не допускати в Чехії до демонстраційних торжеств, і сего держати ся так супротив Чехів як і Німців. Правительство може дбати лиш о спокій на зверх, а о внутрішнє полагоджене спорів нехай дбають провідники народів. Сего-ж они до нинішнього дня не чинили, або коли дбали про се, то дуже мало. Посол Кафтан старає ся і на сім засіданню надати своїй промові в Празі лагіднійше значіне, але то вже нераз так бувало, що панове у Відні говорять инакше, як дома. Се і Чехи повинні зрозуміти, що для національних торжеств в Чехії ще й ґрунт і настрої населеня не підготовлені добре. Правительству поки-що не остає ся нічо иньше, як однаково поступати собі з обома народами і поліції те саме наказати. Мабуть на такій рівноправности залежить обом народам.

15)

ФРІЦ РАНДЕЛЬ.

Повість з норвезкого

Хр. Вінтерґельма.

(Дальше).

Ні, що сталось би з Клярою, як би заручина треба було зірвати, а мати жадала-б від неї виясненя; з Клярою, котрій він обіцяв тайну? — Так єсть, Кляра, — без неї він також не міг жити! Яка она була красна, як жадна иньша, але як она обманула его! О Боже, о Боже!

Его ціла сліпа любов і штивне чувство вірности концентрували ся в тій згубній думці. Як би він був мудрійшою дитиною світа, пізнав би був, що є ще прецінь сотки иньших женщин до любови та що зовсім не було підстави, привязувати тільки ваги до одної, однісінької. Але він імовірно не мав досить фосфору в мозку, щоби міг се пізнати і тому почав плакати як дитина.

Коли виплакав ся хвилю, стало ему лешче. Хотів трохи вище підсунути ся на камінь, щоби ліше сидіти, і як підпірав ся руками, почув яблука в кишені. Подумав, що ему було би добре з'їсти одно, бо ему було так сухо в горлі. Обібрав яблуко дуже осторожно і з'їв один кавалок за другим. Потому не мав властиво більше апетиту, але се був би прецінь гріх покинути друге яблуко, коли тепер яблука такі дорогі, і він з'їв також і друге.

Але тепер до діла, тепер муєло стати ся! Розіпняв камізелю, здоймив ковнірик і зложив его разом з краваткою старанно на камені, отворив сорочку і вовняний кафтаник. Подивив ся на свою голу грудь — тут мала застрягнути куля. Пальцями обмацав він ребра і пробував вказуючим пальцем, щоби побачити, чи віднайде серце, але він чув тільки холодний весняний воздух, що его наче проникав до кости. Він замкнув сорочку і оглянув ся навколо.

Між листем такий гарний, ясний світ, а пташки знов співвають. О Боже, о Боже! Але муєло статись. Сягнув по револьвер, але рука не хотіла слухати, унала млаво на сторону. Потому унав на коліна, схилив голову і змовив півголосом „Отче наш.“ До того додав також півголосом: „Боже, добрий Боже! стережи євід усього злого, прости тому, що нам се вчинив і прости мені мій великий гріх. Ісусе, моли ся за мною, моли ся за мною!“ І тепер знов розплив ся его страх в сльозах. Се не було для него потіхою, що умирає для неї.

Підніс ся, взяв револьвер і приложив его до грудий межі два ребра. Як почув зимне зелізо, задрожав, але притиснув сильнійше. „Боже, будь милостив моїй душі!“ Потиснув. В тій самій хвилі почув уколєне під серцевою ямою. Ему видалось, мов би дерева навколо него бухнули поломінею, але нагло вони зчорніли, мов би огнем перепалені на уголь. Потім узрів він на одну хвилю єї образ як в облаці. Він помер.

XIII.

Прошло майже півтора року, відколи Фріц

поїхав в заграницю; той час використав він добре.

Весьо нове і могуче, що видів, робило на него своє вражіне; порушав ся в кипучім житю, пізнавав ріжні класи, учив ся децо і чув дуже богато. Унів також освоїти ся з прикметами кожного міста, в котрім перебував, з способом життя і з відносинами, передовсім, розуміє ся, з духовим рухом. Податний і вражливий, а такою була его душа, приймав сильні вражіня товариства і особистостей, котрих пізнавав цілком инакшими, без всяких здогадів, які сам робив собі перше. Спосіб і напрям були дані наперед; тепер зміцнялись погляди тим, що росли, а новонабута тугість вражіне давала ему пружистість і певність. Ніколи не чув себе таким вільним і гідним назви чоловіка, ніколи не бривив ся так старими, унаслідженими суспільними путами. З порученем до одного знаменитого ученого в маленькім, німецькім містечку він перебував власне там, коли прийшов лист від его батька.

Се була немов відповідь на письмо, що він післав був до дому і старий Рандель зачинав заявою, що не може писати дуже широко, як би власне тепер хотів, бо єсть як раз хорий і лежить в ліжку. Коли знов прийде до здоровля, тоді подаєть свої замітки супротив ріжного, що Фріц писав про результати своєї науки. Тепер він хоче тільки порушити кілька пунктів. На кінці листа вичитав він потому зворот, що его здивував. Старий Рандель писав, що він вправді не піде правувати ся з Фріцовими поглядами — кождий нехай держить ся своїх — але хо-

З промови гр. Баденського видно було, що він пильно слідить за німецько-чеськими відносинами. Може ті відносини поправлять ся, скоро вибори минуть! бо вибори всюди запалюють людей і провідників спонувають глядати популярности.

Отсе найважніші події з першого засідання ради державної. Друге засідане відбуло ся вчора. Ми будемо старати ся, з уваги на малий обем нашої газети, подавати короткі, але вірні правозданя з ради державної, з котрих би можна пізнати хід нарад і порушувані справи. Меньше важних справ не будемо тикати.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 3-го жовтня 1896.

Архикнязь у воєнній школі. Сего року скінчив старший брат архикнязя Петра Фердинанда, котрий до червня с. р. служив яко підпоручник взгядно поручник при 41-ім полку піхоти в Чернівцях, архикнязь Йосиф Фердинанд воєнну школу з успіхом, а тепер вступив до неї і архикнязь Петро Фердинанд (третій син великого князя Тоскани). Наймолодший брат архикнязя Петра, архикнязь Генрих Фердинанд знаходить ся тепер в третім році військової академії в Вієннійштадті.

Народне віче відбуло ся в середу в Тернополі при участі около 200 селян. Між иньшими говорив славнозвістний „черніхівський Месія“ о. Курдидик, сим разом против радикалів. На неділю скликав пос. Стефан Новаковський народне віче до Перемишля. На порядку деннім стоїть реферат про теперішнє положенє селян, про надходячі вибори до ради державної і ради повітової та про основні закони.

Задля довірного збору, котрий мав на весні відбути ся в Тернополі і на котрім прийшло до нечуваних спен, обжаловано оо. Цурковського і Меруновича та пос. Остапчука і ще кількох селян, але суд першої інстанції увільнив їх. Тоді він заступник прокуратурі против увільняючого вироку відзив і в середу відбула ся нова розправа перед апеляційним судом. Цікава була промова заступника прокуратурі, котрий

говорив о власті старости в повіті і наговорив при тім багато несподіваних річий. Вкінці трибунал увільнив о. Цурковського і товаришів від вини і кари і тим скінчила ся голосна комедія.

Нове обмеженє в шкільництві. Від кількох літ збільшає ся число учеників в середніх школах австрійських дуже сильно; так що вже говорять ся у нас о „гіперпродукції інтелігенції“, значить, інтелігенції виховує ся тільки, що нема де помістити єї. Управа шкільництва видумує отже ріжні труднощі для середніх шкіл, а саме тепер придумала знов таку. Іменно міністерство просвіти розпорядило, щоби всі абітурієнти, котрі приступають до іспиту зрілости в осіннім речинці, повторювали цілий писемний іспит зрілости, без огляду на те, що в літі або коли здали єго з добрим успіхом.

Бюджет нашої держави, який предложив міністер фінансів Біліньский на 1897 р. в четвер радї державній, складає ся з двох частий: з бюджетового прелімінаря і з прелімінаря інвестиційних фондів. Загальні видатки в 1897 р. преліміновані на 692,161,183 зр., а загальні доходи на 692,703,959 зр., тож лишає ся надвишка 542,776 зр. Порівнюючи сей прелімінар з сеголітнім бюджетом, покаже ся, що видатки збільшили ся понад 27 мільонів зр. — Видатки етату кожного міністерства збільшили ся. В рубриці „рада державна“ прелімінує ся о 406,000 зр. більше з тої причини, що 72 нових послів має засісти в палаті і брати дієти. Кошти видавництва урядових газет рівнож збільшили ся щось до 70,000 зр. Етат міністерства справ внутрішних підвищений о 1½ міль. зр., бо розширює ся кілька департаментів, як служби гідрографічної, асекураційної, і отворено 13 нових староств. Етат міністерства оборони краєвої збільшив ся понад 1 мільон зр., бо побільшує ся стан і платня жандармерії. Міністерство просвіти і віроісповідань підвищило видатки о 1,023,672 зр., а то між иньшим задля того, що отворено 53 нових посад учительських, отворено нові гімназії в Стражніці і Задарі та нові школи реальні в Тарнові. Жижкові і Празі, що має отворити ся державна школа торговельна у Львові, розширює ся львівський відділ медичний, видає ся на реставрацію катедри на Вавелю, монастиря в Лежайску і монастиря Бернардинів в Самборі. — Видатки міністерства скарбу збільшили ся понад 8 міль. зр. головню задля коштів при переведеню реформи податкової і ревізії катастру ґрунтового. — В етаті міністерства залізниць узгляднено участь держави в будові буковинських приват-

них залізниць локальних. — Етат міністерства судівництва збільшений майже о 2 міль. зр., з котрої то квоти має ужити ся 1,500 зр. на переведенє реформи процесу цивільного. В прелімінарі доходів виказує етат кожного міністерства рівнож збільшенє. Оплати шкільні головню причиняють ся до надвишки доходів міністерства просвіти о 410,419 зр. Доходи міністерства скарбу збільшені майже о 20 міль. зр., з чого 17 міль. зр. припадає на податки безпосередні, іменно на доходи з податку від пива, цукру, з тютюну і таке скарбових. Міністерство залізниць прелімінує більші доходи, а то задля підвишеня тариф особових і товарових. В прелімінарі фондів інвестиційних вставлено позицію 25,891,690 зр. Видатки єї будуть покриті 3½-процентовою позичкою інвестиційною. Часть єї позички буде ужита на нові будинки для великих урядів, на будову касарень в Галичині і на викінченє нових шляхів залізничних в Галичині.

Іспит зрілости в гр. пр. реальній школі в Чернівцях відбув ся під проводом краєвого інспектора д-ра Тумліржа в днях 28-го вересня до 1-го жовтня. До іспиту зголосили ся 10 публичних учеників і 6 екстерністів. Задля слабости відтягнули ся два екстерністи, а 2 публичних учеників і 2 екстерністів репробовано на один рік, решта одержала свідочтво зрілости. Всего отже ставляло ся сего року до іспиту зрілости 28 публичних учеників і 8 екстерністів, а з них здало іспит 19 публичних учеників і 2 екстерністи.

Зміна в „Колі польським“. Дотеперішний презес „Кола польського“ в радї державній Є. Е. Пилип Залеский зложив ту гідність задля слабости уший. В неділю відбуде ся засіданє „Кола польського“, на котрім наступить вибір нового презеса. Яко кандидатів на ту гідність називають Є. Е. Яворського, гр. Войтіха Дідушицького і Є. Е. д-ра Мадейського.

В міській театрі в Чернівцях розпочато новий сезон комедією в трьох актах Comtesse Guckerl. Театральна зала була — як при першій представленю можна було сподівати ся — битком набита, хоч сама штука незаметна нічим особливим. Зміст в коротці такий: Молода дівчина, що ледви виїшла з пенсіонату, познакомлює ся зі своїм кузином, котрий не дуже дбав о свою будучину, ну і влюблює ся в него. Єї батько є австрійський радник двору без енергії і під цілковитим впливом своєї жінки, незносної старухи. Головну роль грають гультай Найгоф, ротмістр в російській армії, і жвава вдовиця графиня Трахав. Додати-б ще, що в ню

тїв би єго по правді просити, щоби не так то скоро відкидав віру в Бога; він сам передумав остатніми часами над тим дуже часто.

„Що стало ся старому?“ думав Фріц, читаючи лист. „Чи-ж би мати єго спонукала се написати?“

Але того самого вечера одержав телеграму, щоби сейчас вертав до дому, як хоче ще застати вітця при житю. Коли Фріц працює ся безпосередно по тій вістці з своїм професором, щоби відїхати зараз нічним поїздом, згадав припадково про зміст листу, а професор усміхнув ся по части зі співчуття, по части може з милосердя і сказав: „Тепер справді не знаю, чи маю Вам бажати, щоби ви прибули завчасу до дому, чи ні.“ Тон, усміх і висказ розгнівали Фріца сейчас дуже; він не знав, чи се має значити, що він хитає ся в своїх переконанях, або чи се була мимовільна насмішка над становиском умираючого батька. Се послідне не міг він уже найменше перенести, але мовчав і непращав ся коротко. Глупо було з єго сторони, що згадував про лист. Мішані чувства заволідали ним при пакованю куфрів. Був се смуток, правдивий, щирий і глибокий жаль, але таки щось лежало в нїм, з чого він хотїв освободитись, щось загадочного і неозначеного, що накидає ся часом в видї бажаня дальшої можности видїти, як у того, що тепер іде зі сьвіта. Умерший переходить в матерію, функції перестають ділати, а потому все минулось і скінчилось. Се він знав. Отже ті загадочні чувства були тільки родом покуси, котру дістаємо в спадщині яко призначенє давних поколінь. Дятого хотїв їх розуміти.

Вже давнійше він мав подібні спокуси з

причини призначеня, як він се називав, особливо, коли почув про смерть Аазума. Тоді навіть снило ся єму, що той підніє ся на сиду облатий власною кровю і грозив єму пальцем. Але коли збудив ся, зрозумів, що се глупота. Він сам прецінь не завинив нічого. Кляра не мала прецінь потреби говорити про те, що діяло ся, а потому се прецінь доказана річ, що такий малий вистріл з револьверу лишає ледво маленьку дірку, з котрої навіть не потече кров. Все було отже овочем унасліджених понять, що випали на фантазію. Сидячи в куті почекальні на стайці залізничній, гнівав ся ще на ті думки і на се, що вимовив ся перед професором, а на конець ще й на се, що єго жаль мусить мішати ся з такими думками. Єго жаль був сам про себе на кожний спосіб оправданий, елементарне почутє кінця нашого уживаня, котре повстає, як що небудь, що ми любимо, ушкодити ся або зничити ся. Але проч з всіма другими!

Задля довгого очікуваня був переконаний, що поїзд спізнив ся, але годинник показував противне. Час ставав для него дуже довгий. Зірвав ся з лавки, на котрій сидїв; неспокоїт зачав робити єго нервовим; він думав над тим, як діялось в давних часах людям, що мусїли чекати на почту або на корабель. Нараз побачив цілий свій родинний дїм і єго обняло те саме чувство, як коли в сні кидає ся і пручає ся хто, а таки не може осягнути того, за чим хватає. Потому поглянув в сторону, звідки мав надїйти поїзд, але він видїв тільки стїну густої мряки.

Остаточно почув свист в віддаленю і достеріг червонє, не порушенє око в мряці, котре

виростало в відверненій стїжок, а за ним стогнало і гуділо. Поїзд зближав ся. Фріц сїв небавом у свій куток. Єго нічо не обходило, як подорожні і двигарі кликали, пукали дверима та кивали хусточками з вікон вагона. Була се послідна стайця в заграниці, а перша в єго новім житю у вітчизні і для вітчизни.

„Отже машинерія у мого старого дома не хоче вже більше слухати,“ думав Фріц, коли потяг рушив на конець і послідне блїде світло зі стайці зникло.

Воздух в купе був також мрачний, лампа сьвітла ся лихо, але по гурчаню колїє пізнавав, як скоро летїв поїзд по шинах. Ішло скорше як тиканє годинника і було се для него утїхою, чути одностайний гомін і підкидуюче трясенє возів, що єго звичайно дразнило. Запалив цигаро, але сидїв з ним в руці і обраховував по десятиї раз, як довго буде тревати подорож, з залізничї до корабля, з корабля до залізничї, знов до корабля і знов до залізничї. В тій хвилі пригадував собі кождо годину і кождо мінуту у тій переміні.

Дві особи сидїли вже, коли він влїз до купе, але він не міг їм придивити ся ближше; они спали, один з глибоко на лице засуненою шапкою, а другий залхав голову у подушку. Остаточно утомив ся Фріц і в сні чув невіразно, як задержувались на стайцях і кликали поза вікнами, сьміяли ся, цілували і працювали, як стукали дверима, дзвонили голосним дзвінком, свистали, як притягали вози і рушали дальше. Тільки дальше! Що єго обходило все иньше!?

Чи то був сон, чи гадка, що видїв себе

нещасливо залюблений російський генерал, котрий, по мимо свого ревматизму хоче удавати сильного ще мужчину. Між тими особами повстають непорозуміння, але їх усуває зручно і скоро графиня Трахав, а вкінці побирають ся пенсіонатка з своїм кузином і графиня з ротмістром. Як бачимо, зміст досить буденний; але проте жвавий розвій комедії і — се треба при знати — добра гра держала публіку в добрім гуморі. Добру гру нагороджувала публіка частими оплесками. Введено нового сезону театрального заповідає добру забаву черновецькому населенню, однак се мусимо замітити, що дирекція повинна постарати ся між иньшим також о переклади славянських авторів, аби Русини і Поляки могли побачити і свої штуки на черновецькій сцені. З огляду на наших черновецьких і доохрестних читателів ми будемо подавати правильно короткі вісти з німецького театру.

Нещасливий випадок. Жертвою неосторожного обходження зі зброєю пав Вячеслав Островський, властитель дібр Поточек, ілжецького повіта. Островський плив при ловлі риб на озері в човні за рибакми і стріляв з револьверу у воду, аби гуком сполохати риби. По кількох вистрілах відмовив револьвер послуху. Тоді Островський знов натягнув курок і підніс револьвер, аби его оглянути. В тій хвили пав вистріл, а куля розірвала ему шок і голову. Смерть наступила сеічас. Островського любили в тамошніх околицях, тож его трагічна смерть викликала загальне співчуте.

Утратив ніс в незвичайний спосіб один ремісник в Берліні. Він мав нежит і зайшов до голаря, щоби обголоти ся. Коли голар голів его, ремісник чихнув і ударив носом до вістря бритви так нещасливо, що ніс відрізаний відпав.

Два самоубійства. День перед переступом до резерви застрілили ся у Відні два однорочники, один з артилерії, а другий з піхоти, тому що не здали іспиту офіцерського. До одного готелю в третій дільниці прийшов в середу вечером цілком спочений однорочник-артилерист і зажадав мешканя. На картці підписав ся Едвард Кон. На другий день зрана застали его вже простріленого. Кон був дуже пильний, а перенав при офіцерах іспиті з практичних предметів. Про се він говорив зі своїм братом, що є поручником в резерві, і з приятелем в кавярни, опісля зірвав ся, побіг до готелю і там застрілив ся. Того самого вечера приїхав его батько і зайхав до того готелю, де его син застрілив ся, але не довідав ся о своїм сині нічого. — Того-ж дня застрілив ся однорочник при 66-ім

полку піхоти Артур Пуреш, родом з Угорщини. Виравді доси ще не знали докладно, чи і в сім випадку є причиною самоубійства невдалий іспит офіцерський, але після деяких даних догадують ся того.

Крадіж галантерейних товарів викрито в Кракові на шкоду купців Франца і братів Білевських цілком случайно. До склепу Куркевича в Малім ринку прийшов Леон Шульц, маляр релігійних образів, і оглядав там мальований на порцеляні образок вартости 4 зр. Той образок по его відході пропав, бо Шульц его не купив, і тому Куркевич повідомив о тім поліцію. Коли поліція зробила ревізію в мешканю Шульца, найшла там цілий маґазин крадених товарів, ріжних рамок, альбомів, скринок, статуї і т. ин. Украдений в склепі Куркевича образок був там також. Переведене слідство викрило, що Шульц стояв в зносинах з торговельними помічниками, видаленими за крадіж з галантерейних склепів і всіх їх арештовано. В мешканю Шульца найдено крадених товарів на 1000 зр., а у другого его спілника на 600 зр. Шульц утік; бо коли поліціант відвів его до суду, лишив злодія самого на коридорі, а сам пішов глядати якого дозорця вязничного. Очевидно, що злодій скористав з доброї нагоди і не ждав на поворот поліціанта. Тепер гладають за збіглим Шульцом.

Весь корейський нежонатий бридний пол дуже тішить ся, що вже вкінці поховали забиту дня 8-го жовтня мин. року королеву і король може... женити ся. Після старого звичаю корейського — коли король ще нежонатий або вдовець, жадна дівчина-красавичка — а иньших нема на Кореї — не може віддати ся, доки король не вибере собі товаришки жити. Королеви вільно вибирати зі всіх станів дівчата, а коли причає его якась дівчина з низької верстви, тоді адоптує еї якась аристократична родина і доперва потому монарха женить ся з нею. — Торжественний похорон небіжки королевої відбув ся дпятого так пізно, що король зараз по еї смерті назвав свою жінку женщиною з низького роду і відобрав їй публічним розпорядженням назву королевої; учинив се, здасть ся зі злости за се, що она кермувала через ціле свое жите державою і — ним. Вкінці по двох місяцях привернув він їй втрачене достоїнство, а торжественний похорон протягав ся аж до недавна з причини різних несупокоїв у краю. Тепер богато Корейок красавичок дожидає жениха-короля, а парубокство корейске — солодкого арма...

Людяна куля. Рівночасно коли в Пешті вів наради конгрес мировий і міжнародний конгрес

для мирових судів, появила ся нова людяна — куля. Французский офіцер є еї винахідником. Експозе і візрі евоєї кулі розіслав до міністрів війни всіх держав, котрі належать до женеvesкого союзу. Коли доси всі винаходи робили війну що раз страшнішою, він, не зменьшаючи сили оружя, хоче еї зробити менше варварскою тим, що люди не мали би вмирати такими масами. Отже предкладає запровадити кулі з — паперу. Металевих куль, котрі тіло і кости навколо розривають, не повинно ся після его гадки уживати, бо то противить ся женеvesкій конвенції. Та конвенція має на цілі лагодити страшні наслідки війни. А се можна осягнути через паперову кулю, котра летить рівно далеко і скоро; коли она відліть вояка, робить его неспосібним до борби, але не роздирає ран, не розриває костей, отже вилічене можливе і смерть не буде так часто наступати. Така куля ще до того легка і дешева; она має лише малу примішку алюмінового порошку для збільшеня тягару. Так що найменше твердить винахідник.

Популярний виклад економії після одной американої газети: Поет Терісон брав куєник паперу, писав на нїм етишок і папір набрав вартости 65.000 доларів; — се геній. Вандербільд пише на папері кілька слів і надає ему вартість пиятимільонів доларів; — се капітал. Правительство американоє на півтора унції золота вибиває етемпель і називає се двацятьдоларовою монетою; — се гріш. Механік з куєника сталі вартости 2 доларів виробить пружини до годинників вартости 1000 доларів; — се зручність. Куєць продає якусь річ вартости 5 центів за 1 доларя; — се хитрість. Дама платить за капелюх вартости 3 доларів 30 центів; — се легководушність. Робітник працює 10 годин денно і дістає доларя — се честна праця.

Телеграми „Буковини“.

З дня 3-го жовтня 1896 року.

Відень. Сегодня зрана отворено торжественно другий з'їзд австрійських лікарів. Іменем правительства повитав учасників міністерияльний радник Крузий.

Відень. Віденська рада громадска рішила веїма голосами против голосів лібералів протест против закону о своїні.

Відень. На зборах страйкуючих робітників в робітнях спілки державних залізниць заявлено, що дирекція готова до трьох місяців управити платні за гуртову роботу під услівем, що страйкуючі сеічас вернуть до роботи. Однак збори рішили, що треба дальше видержати при змові, поки не осягне ся ліпших результатів.

Відень. Найвисший трибунал відкинув веї зажаленя неважности і затвердив вироки на смерть против убійника власної жінки Голода у Львові, против парубка Кричака в Красній, селянки Пітко і еї любовника Онацкого в Яворові.

Лінц. При виборах до сойму з куриї більшої посілости вибрано вісьмох консерватистів і двох централістів.

Будапешт. В парламентарних кругах говорять, що угорский сойм буде закритий в понеділок троновою мовою. Нові вибори відбудуть ся в перших днях падолиста.

Берлін. Зі Запібару доносять, що стрійко помершого султана, Саїд Калід, котрий хотів самовільно обняти керму держави і прогнаний опісля Англіїцями, втік на німецькім кораблі. Заступник Англії запротестував против такого поведеня зі сторони Німецьчини.

Брікс. Змова гірничих робітників взмає ся.

Рим. Урядово оголошено, що вінчане престолонаслідника з черногорскою княгинею Оленою наступить дня 24-го с. м.

знова дитиною в своїм домі? Що сидів на лоні мами і співав давню дитинячу пісоньку:

„О дякуй Богу все тепер,
Що тато твій ще не умер!

Чи то було в сні чи на правду, що він плакав? І чи то був сон чи гадка, що стояв над ложем смерти батька і чув, як він вимарійний, блідий видав свій послідний стон?

Навіть не знав, як его вирвали з сего настрою через те, що поїзд затримав ся на якійсь великій стації. Було рано, досвіта, мрака зникла, але було оєйне зимно і воєкість. Випивши склянку кави, хотів назад сісти до кує, коли надійшла якась елєгантска пара, а пані кинула скорий погляд на Фріца, що перший входив до кує. Пан мав їхати і они працювали ся. Она положила голову ему на груди, цілувала его і плакала і знов цілувала; була се любов безгранична. Але коли пан влазив і схилений перепихав ся зі своїми річами, післяла поза его плечі проникаючий, вимовний погляд до Фріца; она певно відчула змислову ніжність в его виразі, бо як він відослав погляд назад, виминула его з кокетним усміхом, котрий сеічас змінила, коли еї муж заняв місце. Фріц думав про те, в чій рамена она кине ся, коли муж собі поїде. Ой так, такі то женщины. Треба було удавати і лгати, треба було уживати тисячних штукоч, тому що суспільність мала свої дурні закони і звичаї. Що она не любила свого мужа, було досить оправдане, бо він виглядав хотай елєгантско, але дуже малозначно. Фріц глянув у вікно, коли рушив поїзд. Она стояла ще на місці і засміяла ся тим самим усміхом, коли побачила его.

Так їхав все дальше. Давні твари зникали, а з'являлись нові. Прибув до Кілю і пішов на поклад корабля, що творив такий смутний вступ до повороту до Норвегії. Покотив ся в світлі місячним на північ, а Фріц, що був зденерований і змучений, зістав на покладі, щоби хоч оглядати хорошу околицю. Сидів так довго і оглядав контраст межі чорним, густим димом, що котив ся з комина як незмірно довгий хвіст за кораблем, що здавалось, мов би его притверджував до берега, а чистою, темно синьою відтінею кучерявих хвиль, де світло місячне мигтіло в широкім, яєнім стовпі, а щогли і поклад оєвічувало ясно як в день.

Але він був надто умученим і хоч спати не хотів, зійшов до сальону, щоби пробувати заснути в кутку.

Сидів так і думав, чи приїде до дому досить вчасно, та що там тепер діє ся в комнаті хорого. Чи ліжка стоять ще на тім самім місці? Магоневу умивальницю посунули певно до ліжка батька, а зелений фотель для мами коло него. Там она сиділа певно тепер — і він поглянув на годинник; була дванайцята година в ночи. Его переняло зимно, се були давні упередженя до північної години, прокляті упередженя!

Старий забобон! І він мав ся дати зворушити таким глушим зіткненням межі понурими гадками а старими нянчиними байками!

(Дальше буде).

Атени. Тут викликала дуже неміле вражіння вість, що Сербія ухвалила давати царгородському патріархатові за допомогу 25.000 франків. Побойтесь же іменно, що в наслідок того втратить патріархат свій грецький характер; праса накликує грецьке правительство, щоби робило що лише може і допомогло патріархатові.

Петербург. Кандидатура віденського амбасадора гр. Камітета на міністра заграничних справ тратить вигляди.

Ціни збіжжя і других продуктів.

Дня 1-го жовтня 1896.

	Львів.	Чернівці.
Пшениця . . . від	6.80 до 7.75	від 7.— до 7.10
Жито "	5.75 " 6.—	" 5.40 " 5.50
Ячмінь бров. . . "	6.— " 6.50	" 5.75 " 6.25
Ячмінь простий "	5.— " 5.50	" 5.— " 5.25
Овес "	5.50 " 5.75	" 4.75 " 4.85
Ріпак "	9.— " 9.50	" 9.35 " 9.60
Горох "	5.— " 8.—	" 6.— " 7.—
Вика "	0.— " 0.—	" 0.— " 0.—
Льнянка "	0.— " 0.—	" 0.— " 0.—
Біб "	0.— " 0.—	" 0.— " 0.—
Бобик "	4.— " 4.50	" 0.— " 0.—
Гречка "	0.— " 0.—	" 0.— " 0.—
Конюшина черв. "	35.— " 40.—	" 0.— " 0.—
Конюшина біла "	30.— " 45.—	" 0.— " 0.—
Конюш. шведск. "	0.— " 0.—	" 0.— " 0.—
Кукуруза нова "	4.50 " 4.70	" 4.75 " 4.85
Хміль 35.— 45.— здр. за кильо у Львові	око- вита за 10.000 літрів	12.75—13.25

ВАЖНЕ

для кожного, головню для всіх П. Т. урядів, торговельників і ремієників, бібліотек, студентів і приватних людей є повідомлене, що існуюче тут уже від багатьох літ, на краєвій виставі в Чернівцях 1886 р. визначене почесним признанем

ЗАВЕДЕНЄ ПЕРЕПЛЕТНИЧЕ

Кароля Кобжинського і Еміля Канюка тепер через набуте найновіших машин, писем і інших знарядів значно побільшило ся і тому свій зьокаль перенесло на *улицю ратушну ч. 12*, другий вхід також від *улиці лелівої ч. 11*.

Заразом приступив довголітний фаховець, пан Еміль Канюк яко співник сего переплетничого заведеня і тепер оно зможе під новою фірмою

— о **Кароль Кобжинський і Еміль Канюк** о— з вправленим персоналом всі фахові роботи, як оправлене книжок, роботи галантирній, друк на стижки до вінців, окрасу до гафтовань, ручних робіт і т. д. для П. Т. урядів, шкіл, бібліотек і приватних людей по найнижших цінах як найліпше і як найскорше доставляти.

Просимо о ласкаві замовленя

з поважанем

5—10

Кобжинський і Канюк.

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почесним дипломом ц. к. міністерства торговлі.

Краєве товариство ткацке

„P R Z A D K A“

(ПРЯХА)

в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льняні звістні з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКИ

від найгрубших до найтоньших веб і біле столове о взорі кістковім і адамашковім; також доставляє матеріалів на комізетні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ.

Замовленя просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеграф і станція залізнична в місці).

Прібки і цініники на жадане оплатно і відвортною почтою. (7—52)

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руського народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Пам'ятайте на Народний Дім в Чернівцях!

Літературне Товариство „РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2, має на складі:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодіжи, міщан і селян, редаговану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по 1 зр. 20 кр. за рочник, а всі 7 разом за 7 зр.

З пересилкою почтовою 7 зр. 30 кр.

Перша буковинська

фабрика штучного навозу

в Боянах

поручає фосфорит-суперфосфати, кістяну муку-суперфосфати, кістяну муку парену і не-парену, вапняну салітру, каїніт, гіпс-суперфосфати, гіпсовий навіз бураковий, мішаний і спеціальний навіз, під гаранцією що-до якості і по дуже дешевих цінах.

При більших замовленнях позичає ся безплатно машини до розсипуваня.

Опис ужитку і цініники можна дістати безплатно.

Рух поїздів залізничих

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-європейского годинника.

Приходять	П о ї з д и			Відходять	П о ї з д и		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
3 Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
3 Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
3 Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 621

Підчеркнені числа означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-європейский час ріжнить ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівськім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

За редакцію відповідає **Осип Маковей.**

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

